

THÂN CHUNG ĐỘNG MẠCH (Common Arterial Trunk)

Tờ thông tin này giúp bạn hiểu thân chung động mạch là gì, bạn cần những xét nghiệm gì và ý nghĩa của việc chẩn đoán bệnh cho bạn và con của bạn

Thân chung động mạch là gì?

Thân chung động mạch là một khuyết tật tim bẩm sinh hiếm gặp, khi chỉ có một mạch máu đưa máu ra khỏi tim thay vì hai mạch máu (là động mạch phổi và động mạch chủ) như bình thường. Mạch máu này sau đó mới chia thành động mạch phổi và động mạch chủ. Sinh lý bình thường, động mạch phổi mang máu từ tâm thất phải đến phổi để lấy oxy và động mạch chủ mang máu giàu oxy từ tâm thất trái đến phần còn lại của cơ thể. Tuy nhiên, trong trường hợp thân chung động mạch, do chỉ có một mạch máu nên máu nghèo oxy và máu giàu oxy có thể bị trộn lẫn. Điều này dẫn đến quá trình trao đổi oxy máu kém hiệu quả và có thể gây ra đến nhiều vấn đề sức khỏe khác nhau cho em bé.

Nguyên nhân gây ra thân chung động mạch là gì?

Nguyên nhân chính xác của thân chung động mạch vẫn chưa được hiểu rõ hoàn toàn nhưng giả thiết cho rằng có sự kết hợp giữa các yếu tố di truyền và môi trường. Có thể có bất thường về di truyền đối với thân chung động mạch, vì bệnh này đôi khi xảy ra trong gia đình và có thể liên quan đến hội chứng di truyền như hội chứng DiGeorge (hội chứng mất đoạn 22q11.2). Một số yếu tố môi trường khi mang thai, như tiếp xúc với một số loại thuốc, bệnh tiểu đường hoặc bệnh lupus ở người mẹ cũng có thể làm tăng nguy cơ dị tật tim bẩm sinh ở trẻ. Trong nhiều trường hợp, thân chung động mạch xảy ra lẻ tẻ, nghĩa là nó phát triển ngẫu nhiên mà không có nguyên nhân rõ ràng.

Tôi có nên làm thêm xét nghiệm nữa không?

Bác sĩ của bạn có thể tư vấn cho bạn về việc xét nghiệm thêm. Siêu âm tim thai nhi là siêu âm chuyên biệt về tim thai, cung cấp hình ảnh chi tiết về cấu trúc và chức năng của tim. Xét nghiệm di truyền như xét nghiệm microarray nhiễm sắc thể và giải trình tự toàn bộ exome, sẽ giúp xác định xem có yếu tố di truyền nào gây bệnh không. Bạn cũng có thể được làm MRI tim, là một xét nghiệm hình ảnh khác cung cấp thông tin chi tiết về cấu trúc và chức năng của tim. Bạn có thể được tư vấn với các chuyên gia khác, chẳng hạn như bác sĩ tim mạch nhi khoa (chuyên điều trị các khuyết tật tim bẩm sinh)

hoặc chuyên gia y học bà mẹ-thai nhi (chuyên về mang thai có nguy cơ cao), để tư vấn cho bạn về tình trạng, sự phát triển và tiên lượng của từng bé.

Những điều tôi nên chú ý trong suốt thai kì là gì?

Đội ngũ chăm sóc sức khỏe của bạn có thể tư vấn cho bạn cách theo dõi các dấu hiệu biến chứng trong suốt thai kì, như giảm cử động thai hoặc những thay đổi về sức khỏe của bạn, cũng như tư vấn cho bạn về việc khám thai định kỳ và theo dõi thai nhi. Siêu âm thai và siêu âm tim thai có thể được sử dụng để theo dõi cấu trúc và chức năng tim thai, lưu lượng máu và sự phát triển tổng thể. Bạn có thể được khuyên lập kế hoạch sinh con tại một cơ sở được trang bị đầy đủ để xử lý các trường hợp mang thai có nguy cơ cao và có đủ nguồn lực cần thiết để chăm sóc kịp thời cho trẻ sơ sinh bị dị tật tim. Bao gồm một đơn vị chăm sóc đặc biệt cho trẻ sơ sinh (NICU) và sẵn sàng phẫu thuật tim trẻ em.

Chẩn đoán bệnh có ý nghĩa gì đối với con tôi sau khi nó được sinh ra?

Mỗi em bé mắc thân chung động mạch là khác nhau, việc điều trị và tiên lượng có thể khác nhau tùy theo tình trạng cụ thể cũng như sự hiện diện của bất thường tim hoặc cơ quan nào khác có liên quan. Khi sinh, em bé sẽ được đánh giá các dấu hiệu suy tim, khó thở hoặc các biến chứng khác. Thân chung động mạch thông thường có thể dẫn đến chứng xanh tím (da, môi và móng tay có màu hơi xanh), có thể cần bổ sung oxy hoặc các biện pháp can thiệp khác. Phẫu thuật thường được chỉ định trong vài tuần đầu sau sinh, để tách một mạch máu lớn thành hai mạch riêng biệt (động mạch chủ và động mạch phổi) và kèm theo đóng lỗ thông liên thất (VSD) nếu có. Bé sẽ cần được theo dõi lâu dài để đánh giá chức năng tim, sự tăng trưởng và phát triển cũng như phát hiện bất kỳ biến chứng nào hoặc cần can thiệp thêm.

Liệu nó có xảy ra lần nữa không?

Nguy cơ thân chung động mạch xảy ra lần nữa phụ thuộc vào một số yếu tố, bao gồm cả nguyên nhân cơ bản của tình trạng này ở thai kỳ hiện tại. Chuyên gia tư vấn di truyền có thể tiên lượng cho bạn dựa trên tiền sử bệnh, tiền sử gia đình và các kết quả xét nghiệm di truyền. Nhiều trường hợp thân chung động mạch xảy ra không rõ nguyên

nhân và nguy cơ tái phát thấp. Tuy nhiên, việc có một đứa con bị dị tật tim bẩm sinh sẽ làm tăng nhẹ nguy cơ mắc bệnh so với dân số nói chung.

Tôi nên hỏi những câu hỏi nào khác?

- Tôi nên sinh con ở đâu?
- Có cần thực hiện thêm xét nghiệm hoặc đánh giá nào trong thời gian mang thai để đánh giá thêm tình trạng của con tôi không?
- Bác sĩ có thể giải thích về quá trình điều trị và phẫu thuật dự kiến mà con tôi sẽ cần sau khi sinh không?
- Những biến chứng và rủi ro tiềm ẩn liên quan đến khuyết tật tim này và cách điều trị nó là gì?
- Những tác động lâu dài của khuyết tật tim này đối với sức khỏe, sự phát triển và chất lượng cuộc sống của con tôi là gì?

Cập nhật lần cuối: Tháng 1 năm 2024